

ÂŞIK MÜSLİM KUMRU SEYRANÎ MINSTREL MÜSLİM KUMRU SEYRANÎ

Ruhi KARA*

ÖZET

Bu makalede Erzincan'lı Âşık Müslim Kumru Seyranî'nin hayatı, sanatı ve şiirlerinden örneklerle yer verilmiştir. Günümüz âşıklarından olan Seyranî, âşık edebiyatı tarzındaki şiirlerinin yanı sıra dinî, tasavvufî nasihat türü şiirleriyle sesini duyurmuştur. Çalışmamızda âşığın, âşıklık geleneği içerisindeki yeri, üslûbunun özellikleri ve şiirleri incelenerek örnekler verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Halk şiiri, âşıklık geleneği, Erzincan'lı âşık, Müslim Kumru Seyranî

ABSTRACT

This article focuses on the life, art of minstrel (âşık) Müslim Kumru Seyrani of Erzincan and presents some examples from his poetry. Being one of the minstrels alive today, Seyrani is well known both for his poems in the style of minstrel tradition and the poems that of following the mystical, religious and suggestive traditions of folk literature. In this study, the characteristics of his style, his place in the minstrel tradition and his poems were analysed and presented .

Keywords: Folk poetry, minstrel tradition, minstrels of Erzincan, Müslim Kumru Seyrani

1. HAYATI

Âşık Müslim Kumru Seyranî, 1938 yılında Erzincan'ın Merkez Günbağı köyünde dünyaya gelmiştir. Babası Seyyid Gazi Oğullarında Mehmet, annesi Dervişoğlu kızlarından Fatma'dır. Babası Tunceli'nin Ovacık ilçesine bağlı Kede köyünden 1917 yılında göç ederek, ailesi ile birlikte Erzincan'ın Günbağı köyüne gelip yerleşmiştir. Müslim Kumru, ailenin sekiz çocuğundan dördüncüsüdür. İlkokulu köyünde bitirir. On dört yaşında babasını kaybeder, yoksulluk sebebi ile tahsiline devam edemez.

Babasının ölümünden sonra çobanlık yapar, çiftçilikle uğraşır, yevmiyeciliğe gider. Geçim sıkıntısı onu çok yıpratır, daha çocuk yaşta iken yorgun düşer. Kendi halindedir. Bu olumsuzluklar onu içine kapanık yapar.

* Yrd.Doç.Dr. , Erzincan Üniversitesi, Erzincan Eğitim Fakültesi, ruhikara24@hotmail.com

Çocukluk yıllarında okumaya karşı büyük merakı vardır. Bu yönüyle köyündeki diğer çocuklardan ayrılır. İlkokulda çalışkan bir öğrencidir. Başarılı bir ilkokul hayatı olur.

Çocukluk yıllarında başlayan geçim derdi, gençlik yıllarında da devam etmiştir. Çobanlık ve yevmiyecilikle kazandığı parayla barınması için bir ev ve geçimini devam ettirebilmek için bir tarla satın alır. Köyünde ve çevresinde ağırbaşlılığı, doğruluğu ve dürüstlüğü ile tanınan Müslim Kumru, genç yaşında ilim meclislerine sık sık gitmiş, orada bilgi ve görgüsünü artırmıştır. Köyündeki Ağu İçenler Cemine katılmış; orada da manevi yönden kendini yetiştirerek, ilham ve feyz almıştır.

Vatani görevini yapmak üzere 1959 yılında askere gider. Askerde sıhhiye çavuşu olmuş, kendisini bu meslekte yetiştirmiş, 1961 yılında da terhis olmuştur.

Askerlik görevini tamamladıktan sonra köyüne dönen Müslim Kumru, köyünde ve çevre köylerde karşılıksız sağlık hizmeti vererek, insanların sevgi ve saygısını kazanmıştır. 1965 yılında evlenir. Evlilikleri altı ay olduktan bozulur. Müslim Kumru ve eşi hastalanır. Kendisi Ankara'da, eşi de İstanbul'da tedavi görür. Hastalıkları evliliklerinin devamına müsaade etmez ve sonunda ayrılırlar. Bu ayrılış Müslim Kumru'yu derinden yaralar. Çok üzülür, bir türlü kabullenmek istemez. Evinde inzivaya çekilir, derin düşüncelere dalar, bunalıma girer. Zaman zaman geçirdiği baygınlık nöbetleri bu dönemde başlar. Maddi bakımdan da sarsılır; yoksulluk bakımından eski günlerine döner. Kendi kendini ne kadar teselli etse de, çalışsa da, başka işlerle uğraşsa da, bu ayrılık ona iyice işler, derinden yaralar. İçinden geldiği gibi aşağıdaki şiiri söyler:

Fukara hanemde mahzun kalmışım
Hele böyle gelsin görsünler beni
Gönlümün içinde viran olmuşum
Merhamet etmesin, vursunlar beni

Gönül yaralanmış çare bulmadım
Ömrümün içinde mutlu olmadım
Talihsiz kaderden nasip almadım
Görünmez yerlere sürsünler beni

Eşinden bu şekilde ayrılış onu âşıklığa hazırlayan sebeplerin başında gelir. Müslim Kumru eşinden ayrıldıktan sonra bir daha evlenmez. Köyünde kendi tarlasında, bahçesinde çalışarak geçimini sağlamaya çalışır. 1975 yılında annesini kaybeden Seyranî, iyice yalnız kalır. Zaman zaman bayram-

larda, belirli günlerde radyo ve televizyonlarda kendi şiirlerini sazı eşliğinde okuyarak programlar yapar. Son zamanlarda yaşlılıktan ve hastalıktan şikâyet eden Müslim Kumru Seyranî, köyünde tek başına hayatını devam ettirmektedir.

2. SANATI

Âşık Müslim Kumru Seyranî, okumaya, yazmaya, ilim meclislerine, cem törenlerine küçük yaşta ilgi duymaya başlar. Çobanlık yaptığı zamanlarda, trenden atılan gazeteleri okuyarak, ilkokul öğretmenininde verdiği şiir kitaplarından şiirleri ezberleyerek, okuma merakını giderir. Saz ile tanışması da bu dönemde olur. Severek evlendiği eşinden kısa bir süre sonra hastalık neticesinde ayrılması, hayatında yeni bir dönem noktası olmuştur. Bu durum Seyranî'yi âşıklığına zemin hazırlayan sebeplerin başında gelir. Duygusal anlamda ve âşıklığı ile ilgili şiirlerini bu dönemde görüyoruz. Kadere rıza gösteren âşık, duygu ve düşüncelerini sazıyla şöyle dile getirir:

Vay seni bu kötü talihim
Takdir bana vurdu viran eyledi
Ta küçükken kötü geldi kaderim
Kalbimin tahtını kıran eyledi

Tüm hayat devrinde kendim bildim bileli
Hiç mutlu olmadım doğmuş geleli
Ömrümün günleri gelmiş gideli
Ne garip hâllere saran eyledi

Âşıklık geleneğinde rüya görme ve bade içme olayının önemli bir yeri vardır. Kumru Seyranî de bade olayı gerçekleşmemiştir. Rüyasında düz ağaçlık, çiçekli ve yeşillikler içerisinde Hz. Muhammed'i görür. Hz. Muhammed ona aradığı şeyin yerini gösterir. Aradığı şeyin âşığın kendisinde olduğunu söyler. Rüyadan uyanır, ağlayarak şükranlarını dile getirir. Bu rüyadan sonra manevi bir pencere açılır; dinî, tasavvufî, felsefî şiirler yazıp söylemeye başlar. Bu rüya onu âşıklığına zemin hazırlayan ikinci sebep olmuştur.

Seyranî, dinî - tasavvufî Türk halk şiiri geleneği içerisinde yer alan saz şairlerimizdendir. Hz. Ali, Hz. Hüseyin, Hz. Hasan, Ehlibeyt ve Kerbela şehitlerine büyük sevgi ve saygısı vardır. Sık sık rüyasında Hz. Ali'yi görür. Hz. Ali ona bir deste gül verir.

Eğer benim ahvalimi sorarsan
Engin âlem türab yerden gelirim
Bu seyranda irşad ehli arasan
Hacı Bektaş Veli Pir'den gelirim

Ta ezelden talihsizlik peşimde
Düzensizlik hiç yapmadım işimde
Resulullah ilham verdi düşümde
Ulu yüce mümtaz erden gelirim

Kesmez oldum gerçeklerden dilimi
Rabbim bilir bu bîçare halimi
Gördüm gezer nice nice âlemi
Musa kelim ile Tur'dan gelirim

Çok şükür ki doğruluktan şaşmadım
Temiz kaptan pis yerlere taşmadım
Kaderime kahredip de küsmedim
Ah intizar olmuş zardan gelirim

Der **Müslim Seyranî** garip gülmeze
Derdini âşikâr etme bilmeze
Ne mutlu müstesna yeter ölmeze
Hakikat ilmiyle yârdan gelirim

Âşık, en büyük arzusunun Hz. Hüseyin'in mezarını ziyaret etmek olduğunu söylemektedir:

Kerbela'nın faciyasını söylerken
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar
Şimdi sağım herhangi gün ölürken
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

Müslim Seyranî geldim bu yaşa
Neler geldi geçti garip başıma
Ben ölünce böyle mezar taşıma
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

1989 yılında Hacı Bektaş Veli'yi ziyarete giden Seyranî, rüyasında Hünkârı görür; ona büyük zatlar arasında yatacağı yeri gösterir.

Çok şükür ki nasibimi
Hacı Bektaş Pir'den aldım
Manen efdal ilmini
Mücazlati erden aldım

Müslim Seyran tarikatı
Evla olan hakikatı
İç gönülden itikatı
Hak Mevlâmdan aldım

Âşık Müslim Kumru Seyranî, Kuran'ı Kerim'i, evliyayı, enbiyaların hayatlarını okuyarak düşünce ve fikirlerini geliştirmiştir. Cem törenlerinde zâkirlik yapmış, ayetler okumuş, öğütler vermiş, gülbank çekip ibadet yaptırmıştır.

Seyranî'nin âşıklığına zemin hazırlayan sebeplerinden biri de küçük yaşta yetim kalması ve yoksul düşmesidir. Geçim sıkıntısı ve yalnızlık onu dertli, gözü yaşlı bir âşık yapmıştır. Şiirlerinde sahipsizliğini, fakirliğini, çevreden ilgi ve itibar görmediğini sık sık dile getirmiştir. Bu kadar olumsuzlukların yanında; sık sık hastalanıp bazı garip haller yaşaması, zaman zaman bayılıp kendinden geçmesi onun içli ve derli bir şair olmasına sebep olmuştur.

Bu dünyada bir önemli mesele
Çaresiz dert gibi fakirlik ne zor
İçine düş de iycemen gör hele
Çaresiz dert gibi fakirlik ne zor

Sefaletin yorganına bürünür
Yoksulluğun nedeniyle sürünür
Bilmezler ki bir de hakir görünür
Çaresiz dert gibi fakirlik ne zor

Müslim Kumru, usta-çırak ilişkisi içerisinde yetişmemiştir. Saz çalmayı kendi çabasıyla öğrenmiştir. Bu hususta bir ustası olmamıştır. Çırak da yetiştirmemiştir. Âşık, deyişleriyle çevresindekilerin dikkatini çekmiş ve onları zaman zaman şaşırtmıştır. "Tahsilin var mı?" diyenlere şöyle cevap vermiştir:

Dediler yüksek tahsilin var mı
Böyle soru sual sordular bana
Üstatsız, pirsiz insan olur mu
Ta evvelden devam ettim irfana

Tarlaya giderim kitap koynumda
Kalemim elimde kürek yanımda
Okurum yazarım boş zamanımda
Tavsiyem böyledir dünya halkına

Erzincan'da doğup büyüyen Müslim Kumru, *Yunus Emre*, *Kaygusuz Abdal*, *Şah Hatayî*, *Seyyit Nesimî*, *Kul Himmet*, *Pir Sultan Abdal* ve *Âşık Veysel* gibi mutasavvıf ve halk şairlerinin eserlerini okuduğunu ve çok etkilendiğini belirtmektedir. *Âşık*, Ankara'da bir gençle karşılaşmasını şiir diliyle şöyle anlatır:

*“Fukara Yunus Emre gibi, işimizi bitirdi mi bu sefer de defter kale-
mimizi alır, biraz da halkın içine gideriz. Divaneler gibi söyler akıllular gibi
dinleriz. Alana veririz, almayana ne deriz, meraklı olanlara beyitlerimizi
söyleriz. Başkent Ankara'da denk geldik bir gence, o da meraklı imiş bu bi-
lince, dedi sen Yunus Emre gibi derviş misin, aynı onun gibi der söyler mi-
sin. Ben onun hayranıyım, bana ilet bir ilham alayım. Dedim âlim olsam,
bilgin olsam her ne olsam, hele Yunus Emre gibi ruhu temiz, canı temiz
Hakka âşık olsam, hiçbir madde nesne ile değişmem, tabii bundan iyi murad
olmaz, bu dünya bir fani kimseye kalmaz. Ben bir derviş değilim, olmuşum
mücrimi fakir, kendimi görerim herkesten hakir, ben Yunus derviş olamam
ki evet olurum belki olursam tabi öyle, mantık alıyor işte böyle:*

*Sen zamanın Yunus'usun
Dedim Yunus olamam ki
Dedi beytin var olursun
Dedim Emre olamam ki*

*Yunus Hakk'a âşık olmuş
Pir hünkâra nasip olmuş
Kararında sabit kalmış
Derviş Yunus olamam ki*

*Hizmet etti ve Taptuk'a
Ondan da ilham almağa
Özün verdi hep Allah'a
Öyle Yunus olamam ki*

*Ağzım tutsa uçan kuşu
Elim yapsa her bir işi
Marifetten olsam kişi
Fakir Yunus olamam ki*

*Hayran olsam has bilene
Bin bir kelâmı edene
Hakikattan ve gelene
Gelen Yunus olamam ki*

3. MAHLASI

Âşık mahlası alması ile ilgili şunları söylemektedir: “Geçmiş tarihlerde bir takım halk şairleri, halk ozanları herhangi bir sebep dolayısıyla kendilerine takma ad, mahlas vermişlerdir. Mesela; Fuzûlî'nin adı Mehmet Süleyman, Pir Sutan'ın adı Haydar, Dertli'nin adı İbrahim, Viranî, Harabî, Seyranî vesaire gibi bir çok takma adlar kullanılmıştır. Ne var ki bir ad binlerce kişi de olabiliyor. Biz de meşum bir akibete düştüğümüzde garip bir hazinlik duydum birkaç büyük mübarek zatlara rüyamda gördüm, hemen sonra tek bu dörtlüğü yazdım:

*Ne gezersin bu âlemi virani
Devri daim seyraniyim seyrani
Hak olmayan akibeti hüsrani
Şühedanın hayraniyim hayrani*

Artık bundan sonra şiir çıkarmaya kitap yazmaya başladım. 1965 ve 1966 yıllarında Seyranî mahlasını tercih ettim. Şiirlerim diğer Seyranî'lerinkine karışmasın diye isimle beraber Seyran ve Seyranî olarak tavsif eyledim. İsimlerin niceliğine göre birkaç vecize veriyorum:

- Adların iyi niceliği vardır fakat önemli olan herkesin maddi ahvale manevi haslete sahip olmasıdır.
- Bir çok ünvanlar herhangi bir ad ile anılır bilinir. Ne var ki iyi olanların adı kötüye çıkmaya.”

Âşık Müslim Kumru Seyranî, incelediğimiz yedi yüz yetmişe yakın şiirinde mahlas kullanmıştır. En çok “Müslim Seyranî”, “Müslim Seyran” mahlaslarını tapşırıştır. Çok az da olsa bazı şiirlerinde “Seyranî Kumru”, “Müslimî” , “Seyranî” , “Müslim Kumru Seyranî” mahlaslarını da kullandığı görülür.

4. ŞİİRLERİ

Âşık Müslim Kumru Seyranî, şiirlerini hece ölçüsüyle yazmıştır. Şiirlerinin hemen hemen hepsinde başlık kullanmıştır. Başlıklar çoğunlukla şiirin redif kelimelerinden ibarettir. Âşık, bazı şiirlerine başlık yazdıktan sonra, düz yazı şeklinde açıklama yapmış, ardından şiirini söylemiştir. Bazı şiirlerini de yazdıktan sonra, ayet, hadis, vecize ve menkıbelerle açıklamıştır. Yine şiirlerinin arasına düz yazı şeklinde çeşitli konularda nasihatlerde bulunmuştur.

Seyranî, âşık tarzı şiir geleneğine uyarak bütün şiirlerinde mahlasını söylemiştir.

Şiirlerinde açık ve sade bir dil kullanmış, bazı kelimeleri yanlış söylemiştir. Mahallî kelimeleri ve ağız özelliklerini şiirlerinde görmek mümkündür. (Halbuysa, cırnak, diya, kimikende, iyicemen vb.)

Âşık tarzı şiir geleneğinin genel özelliğine uygun olarak yarım kafiye ağırlık verilmiştir. Tam ve zengin kafiye kullandığı da olmuştur. Şiirlerinde az da olsa vezin ve kafiye bozuklukları görülmektedir.

Müslim Kumru, şiirlerini hecenin değişik kalıplarını kullanarak yazmıştır. Biçim bakımından çeşitlilik göze çarpmaktadır. Hecenin en çok sekizli ve on birli kalıbını kullanmıştır.

Şiirlerinin çoğunluğunu abab, cccb, dddb kafiye örgüsünde, koşma nazım şeklinde yazmıştır. Destan tarzında yazılmış birkaç şiire de rastlamak mümkündür.

Âşığın üslubunun oluşmasında yetiştiği çevrenin, karakter özelliklerinin ve kültürünün etkileri olduğunu görüyoruz.

Şiirlerinde dinî, tasavvufî ve Alevi - Bektaşî kültürünü yansıtan terim ve kavramlara da yer verdiğini görüyoruz. (Hacı Bektaşî Veli, yol erkânı, erenler, cem, dede, seyyid, mürit, ehlibeyt vb.)

Seyranî'nin şiirleri genellikle; 3, 5, 6, 7, 8, 10 dörtlükten oluşur. En çok 5, 6, 7 dörtlükten oluşan şiirler ağırlıktadır.

Müslim Kumru Seyranî şiirlerinde maddi aşka çok az yer vermiştir. İlahî aşk ve topluma öğretici mahiyetteki nasihatler geniş yer tutmaktadır.

Üslubunun diğer belirleyici özellikleri ise; şiirlerinin yanında, fıkralara, atasözlerine ve vecizelere yer vererek, okuyucuya nasihatlerde bulunmasıdır. Kendi söylediği vecizeler de vardır.

Vecizeleri:

- Temiz kalp, sağlam itikatla Hakk'a gidenler saygı ve itaatle halka gidenler en bahtiyar kimselerdir.
- Her kimseyi iyi ve kötüye götüren kendi ahlakıdır.
- En iyi dost Cenabı Haktır. Yeter ki ona has bir kul olasın.
- İnsanlara her an için en büyük en yakın bir düşman vardır. O da herkesin kötü nefsidir.

Hadisler:

- Ben ahlak güzelliği için bahşolundum, gönderildim. İnsanların en iyisi ahlakı, güzel olandır.
- Yol bilmeyenle yol bahsine, din bilmeyenle din bahsine girme. Ya hep faydalı, hayırlı konuşunuz, ya da susunuz.
- Benim en çok sevdiğim bana yakın olanlar; ahlakı güzel olanlardır. Nefsini bilen Rabb'ini bilir.

Hız. Ali'ye ait güzel sözler:

- Güzel huy en kıymetli ganimettir.
- Hakikat yolunda yürümeyenler hep geri kalırlar.
- İlimi başkasına öğretmeyen alim, akan suyun önünü kesen taşa benzer.

Hacı Bektaşî Veli'den güzel sözler:

- İncinsen de incitme.
- Tanrı dostlarına inanmak imandır. Çünkü Tanrı dostları Allah'ın teslimiyetini kabul ettiler.
- Düşünce karanlığına ışık tutana ne mutlu.

Atatürk'ten güzel sözler:

- Yalnız bir şeye ihtiyacımız var. Çalışkan olmak...
- Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir.
- Bağımsızlık, uğrumda uğruna ölmesini bilen toplumların hakkıdır.

Atasözleri:

Şiirlerde geçen atasözlerinin dışında âşık, “Gül Bahçesi İşte Gülerimiz İşte Bülbüllerimiz” adlı eserinde müstakil olarak 234 atasözüne yer vermiştir.

- Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste.
- Büyük lokma ye, büyük söz söyleme.
- Eşek dağda ölür, ziyarı kapıya gelir.

Deyimler:

- Aslı bozuk olan hiç adam olmaz
- Tut kelin perçeminden
- Desinlere gitmek
- Beni can evimden vurdun dağlar.

5. ŞİİRLERİNİN KONUSU

Âşık Müslim Kumru Seyranî şiirlerinde din, tasavvuf, toplumsal yergi, sosyal-kültürel hayattaki bozukluklar, yoksulluk, zamandan şikâyet, vatan millet, Allah, Hz. Muhammed, Hz. Ali, ehlibeyt, Atatürk, Yunus Emre, Hacı-Bektaşî Veli, gençlik, ihtiyarlık konularını işlemiştir.

Âşık edebiyatı sahasına giren şiirlerinde kendi istek ve sıkıntılarından, çevrenin ilgisizliğinden, zamanın ve ahlakın bozulmasından, tabiat ve çevre güzelliklerinden bahsetmiş, insanlara şiir ve düz yazı şeklinde didaktik öğütler vermiştir.

Alevi- Bektaşî geleneği içerisinde yer alan şiirlerinde; Allah, Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hacı Bektaşî Veli, ehlibeyt sevgisinden bahsetmiştir. Şiirlerini Kur'an'dan aldığı ayetlerle açıklamaya çalışmıştır. Bu tür şiirlerinde; Allah aşkı, Hak yolu, insan sevgisi ve güzel ahlak düsturlarından bahsetmektedir.

Eşinden altı ay içerisinde ayrılan, Müslim Kumru kaderine küser, şöyle bir dörtlükte dile getirir ağlamaya başlar:

Seni gidi acı kader
Bizi böyle tûrap ettin
Gamlı gönlüm dolu keder
Niye böyle harap ettin

Bahtım böyle kara geldi
Vurdu oku bağrım deldi
Gözüm yaşı dostlar sildi
Nasıl bana hitap ettin

Müslim Seyran asıl soyum
Mazlum Allah'ın kuluyum
Sanki bir deli doluyum
Vurdun beni harap ettin

Şiirlerini yazmadaki en büyük ilhamının Kur'an'ı Kerim olduğunu görüyoruz. Son dönemde yazdığı şiirlerinin çoğunu Kur'an'dan bir ayete dayandırarak yazmıştır. Kur'an'ın ayetleri, Hz. Muhammed'in hadisleri, evliyaların menkıbeleri ve buyrukları, onu önemli derecede etkilemiş ve dinî- tasavvufî konularda şiirler yazmaya sevk etmiştir.

Var muhiblerin ya Cenab-ı Mevla'm
Rahman kullarından edesin bizi
Muhabbet şevkinle hayranın olam
Cenneti âlâna güdesin bizi

Müslim Seyrani'nin dileği budur
Müminlere senin rahmetin boldur
Kalbimizi manevi sevginle doldur
Mazlum masumlarla sevesin bizi

Müslim Kumru, çok okuyan, yazan bir şairimizdir. Okuma yazmaya büyük merakı vardır. Tahsiline devam edememenin hâlâ üzüntüsünü yaşamaktadır. Kitapla ilgili şunları söylemektedir:

Vatandaşlar sizlere bir sözüm var
Ne olur biraz da kitap okuyun
İlime kültüre budur istikrar
Sizlere bir ricam kitap okuyun

Okuma zevki her şeyden hoştur
Oğlunu kızını ilime koştur
Cahilin günleri vallahi boştur
Boş verme günlerin kitap okuyun

Âşığın en büyük düşmanı cahilliktir. Şiirlerinde en çok işlediği konudur. Gençlere zaman zaman uyarı ve nasihatlerde bulunur:

Bir çok çeşit kötülükler olursa
Çıkar olursa çoğu her bir cahilden
Zalim olur bir çok zulüm yaparsa
Çok zulümler çoğu çıkar cahilden

Gezer bu dünyayı boşu boşuna
Hiçbir not verilmez işlevine işine
Çoğu gider kötü şeyler peşine
Çok kötülük olur çoğu cahilden

Bir marifet bilmez izhar edesin
İlim icad bilmez nere güdesin
Bir vasiyet almaz olur veresin
Derler kıyamet kopar hep cahilden

İlim görüp bu illetten kurtulsa
Okuyup da cahilliği atarsa
Müslim Seyran der bilinçli olursa
O zaman sayılmaz hiçbir cahilden

Âşık Müslim Kumru Seyranî, toplumun ilgisizliğinden yakınır, dert yanar. Zaman zaman ciddiye alınmadığından ve itibar edilmediğinden şikâyet eder; uzun yıllar yazdığı şiir kitabını bastıramaz:

Biraz olsun ve dolandım
Amacımı sormadılar
Yorulmadım usanmadım
Kitap yazdım basmadılar.

Çün uğraşmam hiçe boşa
Yalan değil vallah haşa
Gittim bazı kuruluşa
Hiç içeri koymadılar

Yok boynumda kırıvatım
Herhal budur benim haltım
Başka yoktur kabahatım
Benimle konuşmadılar

Seyranî küçük yaşta yetim kalmış, yoksul düşmüştür. Çobanlık yapmış, yevmiyeciliğe gitmiştir. Yoksulluk onu çaresiz bırakmış, kimseye muhtaç olmadan hayatını sürdürmeye çalışmıştır.

Bilmem var mı bundan başka zor nesne
Ah ocağın bata seni yoksulluk
İbret olup adam olup bilene
Kahrolasın seni gidi yoksulluk

Sen bir kanser misin yoksa verem mi
Fakire verirsin ızdırap elemi
Nar olur yakasın dünya âlemi
Yurduna baykuş öte yoksulluk

Müslim Kumru'nun üslubun en belirgin özelliği, gerek nazım gerekse düz yazı şeklinde nasihatlerde bulunmasıdır:

“Biz halkımızın bağrından çıkmış milletimizin ve bütün insanların dert ve davalarını, hal ve ahvalini müşahede eden bir halk adamıyım. Tabandan başa genellikle ünsiyetim olmuştur. Bir çok önemli şeylerden konuşup anlatırken en çok manevi duygusu olanlar sözlerimizin ilham verici irşat edici niteliğini takdir ve tercih etmektedir. Ne yazık ki halkın büyük çoğunluğu insani, ahlaki ve manevi bakımından ilim hikmetini niceliğini bilmemektedirler. Elbet ki insanlar ilimle yetişip kendine ve herkese hayırlı, olgun bir insan olacaktır. Herkes maddi mesleğinin ilmi kadar manevi ilme de sahip olacaktır. Manevi ilim maddi menfaate isnat olmaz. İnsanlar ancak bu ilimle iyiye, güzele yönelecektir. Kara cahillik bütün insanları kötüye, hüsrana götüren bir beladır. Cahil olanlardan da ta evvelden ebede kadar insanoğluna ve hiçbir şeye iyilik gelmez. Bunun hal çaresi ve ilk fırsatta mesleki ilimi kadar da manevi ilme çalışıp güzel insanlık vasfına sahip olmaktır. İlimsiz bilgisiz toplumlarda hiçbir zaman dirlik, birlik olmaz. Düzen, nizam gelmez. Olaylar olur. Dövüş, kavga bitmez. Cahil grupların adamları hem de ahlaksız olur. Ahlaksız insanlardan da kötülük gelir. Bunun hal çaresi iyi bir ilimle bilinçlenmek.”

Aşk ve âşıklık hakkında şunları söylemektedir: *“Ta evvelden beri güzellik hasretini herkes dillerde çok söylemekte, gönüllerde yaşatmaktadır. Ne var ki en çok insanların şahsi şemâil güzelliği söz konusu edilmekte ve*

tutulmaktadır. Halbuki şahsi şemali güzelliği için ne Allah'ın bir ayeti ne de Peygamber'in bir hadisi var. Fakat ben bu ahlak güzelliği için gönderildim diye buyurmuştur. Sevgi ve âşıklığın da çeşitleri vardır. Meşru yâr âşıklığı da haktır. Ama Hak âşıklığı evlâdır.”

Âşıklığın vardır bir çok türüsü
Hakk'ın âşıkları evla güzeldir
Vardır daim dillerinde övgüsü
Söyler nazik dili nasıl güzeldir

Her eline saz alıp şiir söyleyenlerin, insanlığın esrarını bilmeyenlerin âşık olarak gezdiklerinden şikâyet etmektedir. Söyledikleri sözlerin hiçbir manası olmadığı hâlde halkın çoğunun saz ve müzik ahengine özen gösterdiklerini ve rağbet ettiklerini söylemektedir. Gerçek âşıkların kimler olduğunu soruyor :

Siz halkıma vardır bir sualım
Bir saz çalan âşık olur mu
Hep beraber meşveret edelim
Gerçek âşık kimdir herkes bilir mi

Çoğu hasretini çekmiş paraya
Her şeyini koymuş meşhur olmaya
Şarkı türkü ile birçok çalgıya
Bunların âşığı âşık olur mu

Seyranî, maddi aşkı fazla yaşamamıştır. Çocukluk yaşından itibaren yoksulluk, hastalık ve yalnızlık onu küçük yaşta hayatın içine atmıştır. Şiirlerini incelediğimizde bu konunun fazla işlendiğini gördük. Eşinden altı ay içerisinde ayrılmak da onu olumsuz yönden etkilemiş; dinî ve tasavvufî konularda yazmaya yöneltmiştir. Çevresinde âşık olan gençlerin durumu onu çok etkilemiş, onlar için sevgiyle aşk şiirleri yazmıştır:

Garip gönül n'edem senin elinden
Bu aşk bizi harap viran ediyor
Kurtulmadık el alemin dilinden
Herkes bir yol tutturmuş gidiyor

Yâr aşkın yakıyor garip gönlümü
Bir gılman gibi yürür gidersin
Mevla'm bize iletmeden ölümü
Benim bu derdimi sormaz gidersin.

Müslim Kumru, âşık olmakta ve şiir yazmaktaki gayesini, toplum üzerinde görevleri ve sorumlulukları için şöyle demektedir:

İnsanlara nasıl faydalı olmak
Aklımda fikrimde düşüncem budur
Gerçeği ne ise arayıp bulmak
Aklımda fikrimde düşüncem budur

Kader darbe vurdu tek yalnız başım
Ömrüm zorlukla geçti haylice yaşım
Herkes faydalı olsun her işim
Aklımda fikrimde düşüncem budur.

Halka hizmetin yap Hak için olur
Manevi dostundan nicelik bulur
Ölünce yanına ancak bu kalır
Aklımda fikrimde düşüncem budur

Âşık Müslim Kumru Seyranî, yaşadığı bütün sıkıntılardan Allah'a şükrederek kurtuluyor:

Dünyada kaderim iyi gelmedi
Sabır şükür oldu benim sermayem
Ben söyledim duygusuzlar bilmedi
Sabır şükür oldu benim sermayem

Felek bana vurdu tarumar etti
Yurt yuvam hâliyle yıkıldı gitti
Bu garip başıma ne hâller geldi
Sabır şükür oldu benim sermayem

Millî, dinî, tarihî ve edebî kişiler, vatan, millet, Atatürk, cumhuriyet gibi konuları şiirlerinde sıkça görüyoruz.

Müslim Kumru'nun şiirlerinin büyük bir bölümünde şikâyet söz konusudur. Zamandan, zenginlerden, idare edenlerden, çevresinden, ilgisizlikten, cahillikten, felekten yakınır. Bu konudaki isteklerini nasihat tarzında dile getirir.

Âşık edebiyatı geleneği içerisinde yer alan hikâyeciliği yoktur. Yani hikâye musannifi değildir. Yalnız düz yazıya dayalı, halk romanı tarzında nasihatler yazmıştır. Kendisi bazı hikâyeler yazdığını, tiyatro eserlerini kaleme aldığını söylemektedir. Bu eserler şimdiye kadar yayımlanmamıştır.

Seyranî, zaman zaman şenlik ve törenlere katılarak, şiirlerini sazıyla çalıp söylemiştir. Radyo ve televizyon programına katılan âşığın; çeşitli dergi ve gazetelerde şiirleri yayımlanmıştır.

Âşık Müslim Kumru Seyranî, saz çalıp şiir söylemenin yanında, düz yazı ile nasihat tarzında yazılan ve veciz söz söylemekte başarılıdır. Şiire başlarken veya sonunda, ayet, hadis ve veciz sözle açıklama yapmak onun üslubunun özelliklerindedir. Âşıklık geleneklerinden “atışma” “lebdeğmez” “muamma” gibi türleri kullanmamıştır. Şiirlerinde dinî ve tasavvufî konulara yer vermiş; sade bir dil ve didaktik bir üslup kullanmıştır.

Yurt dışına çıkmamıştır. Hacı Bektaşî Veli’yi anma törenlerine gitmiş, orada programlara katılmıştır.

6. ESERLERİ VE ÂŞIK HAKKINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Âşık, kendi imkânlarıyla üç kitap yayımlamıştır.

1. Âşık Müslim Kumru Seyranî (1987). *Gerçeğe Doğru*, Ankara, Ekber Matbaası.
2. Âşık Müslim Kumru Seyranî (1997). *Gül Bahçesi İşte Güllerimiz İşte Bülbüllerimiz*, Erzincan, Özsöz Matbaası.
3. Âşık Müslim Kumru Seyranî (2007). *Gülistan-Saz ve Şiirleriyle Maddi- Manevi Bilgiler*, Erzincan, Özsöz Matbaası.

1. Gerçeğe Doğru: Âşık bu eserinin sunuş bölümünde; hangi konulara yer verdiğini ve nerelerden ilham aldığından söz etmektedir. Eserde düz yazı ve şiirler yer almaktadır. Düz yazılar nasihat niteliğindedir. Şiirler genellikle dinî, sosyal problemler, nasihat, fakirlik konularını içermektedir. Kitapta ayrıca, kendine has güzel sözler, fıkralar, atasözleri ve hayat hikâyesi de bulunmaktadır. Kitapta 220 şiire yer verilmiştir.

Kitabın sonunda; eserin ikinci cildini de hazırlayacağını, tiyatro eseri, çocuk hikâyeleri, halk hikâyeleri ve kahramanlık hikâyeleri de yazacağını bahsetmektedir.

2. Gül Bahçesi İşte Güllerimiz İşte Bülbüllerimiz: Âşık, kitaba sunuş şiiriyle başlamış, kitabı yazış sebebinden ve şiirlerin konularından bahsetmiştir. Eser de 188 şiir bulunmaktadır.

3. Gülistan: Âşık, yine diğer iki eserinde olduğu gibi “sunuş” adlı bir şiirle başlamıştır. Nasihat tarzında düz yazılara ve şiirler yer vermiştir.

Şiirlerin sonunda Kur'an'dan aldığı ayetlerin açıklamasını yapmıştır. Kitabın sonunda hayat hikayesi ve kendine has özlü sözler de vardır. Eserde 361 şiir bulunmaktadır.

Âşıkla ilgili bazı dergilerde yazılan yazılar da şunlardır:

1. Duygulu, M. (1994). Âşık Müslim Kumru Seyranî, *Cem Dergisi*, 44-45.
2. Altınova, B. (2000). Erzincan'lı Yaşayan Ozan Âşık Müslim Kumru Seyranî, *Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*. Sayı: 13, 193-197.
3. Çınar, A. (1994). Âşık Müslim Kumru ve Güzel Ahlak Düsturları, *Halk Ozanlarının Sesi Dergisi*, 35-3.

7. ŞİİRLERİNDEN ÖRNEKLER

HER NE ARAR İSEN KENDİNDE ARA

Yükseklerde uçma ey deli gönül
Her ne arar isen kendinde ara
Bu hasreti bilen sen veli gönül
Her ne arar isen kendinde ara

Engin yerde bahar olur kış olmaz
Renkli çiçekleri sararıp solmaz
Muhteşem devranı kimseye kalmaz
Her ne arar isen kendinde ara

Yükseklerde uçan konar engine
Göçünü yükletir kendi dengine
Kibirlik getirme kendi dengine
Her ne arar isen kendinde ara

Temiz olmayanı hiç alıp gitme
Kâmilleri dinle gayrına itme
Her kim olursa olsun kötülük etme
Her ne arar isen kendinde ara

Doğruluk ne ise hakikat öyle
Dil ile değil gönlünde eyle
İnsanlık gereği icabı böyle
Her ne arar isen kendinde ara

Müslim Kumru Seyranî heygidi hey
Bir ağa paşa olsun veyahut bey
Tüm sizlere diyorum sizlere tek birşey
Her ne arar isen kendinde ara

HELAL KAZAN RAHAT YE

Haram kazanana sakın hiç bakma
Doğru çalış helal kazan rahat ye
Başını ihtiras derdine sokma
Doğru çalış helâl kazan rahat ye

Ne haksız kazançla bir zengin olan
Yediği haramdır sözleri yalan
Kimsenin malını hiç etme talan
Doğru çalış helâl kazan rahat ye

İşiniz zor diye moralin kırma
Vicdansız haksızın yanına varma
Olumsuz şeylere hiç taraf olma
Doğru çalış helâl kazan rahat ye

Huzursuz olup da tamaha düşme
Nefsine uyup da yolundan şaşma
Olura olmaza derdini açma
Doğru çalış helâl kazan rahat ye

Ben Müslim Seyranî amacım böyle
Aşk ile şevk ile bir çalış öyle
Sen de bunu öğren herkese söyle
Doğru çalış helâl kazan rahat ye

BAŞKALARI SÖYLESİN

İnsanlara her ne iyilik ettinse
Sen söyleme başkaları söylesin
Çalışıp da bir yenilik ettinse
Sen söyleme başkaları söylesin

Hakkı sahibine yetirdin isen
Adaletli düzen getirdin isen
Bu zavallı canlar kurtardın isen
Sen söyleme başkaları söylesin

Aslın neslin hayır seven aydınsa
Bu şeylere bir mutluluk duyduysa
İnsanlara iyi eser koyduysa
Sen söyleme başkaları söylesin

İçindeki şerri tutup attınsa
Mazlum olup bir huzurla yattınsa
Hayırına böyle sevap kattınsa
Sen söyleme başkaları söylesin

Hastaların hallerini sordun mu
Kimisinin perişandır durumu
Fakirlere ettin isen yardımı
Sen söyleme başkaları söylesin

Müslim Seyranî bir nasip aldınsa
İnsanlığın düsturunda kaldınsa
Ne vicdanlı bir mert cömert oldunsa
Sen söyleme başkaları söylesin

DOĞRU DÜRÜST OLMALI

Sözle varılamaz Hakk'a ey gafil
İçtihatın doğru dürüst olmalı
Kendini âleme gösterme sefil
Fi'liyatın doğru dürüst olmalı

İftihar olmaz ki mezar taşına
Haram katma ekmeğine aşına
Ettiğin ne ise gelir başına
Şeriatın doğru dürüst olmalı

Gerçekler sırrına erip bilmeli
İş odur ki adam doğru gitmeli
Şerden çekinip iyilik etmeli
Hareketin doğru dürüst olmalı

Menzile götürmez kuşkuyla güman
O kötü nefsine hiç verme aman
İsteğine uyma her gün, her zaman
Marifetin doğru dürüst olmalı

Seyranî, her arzun gelir erine
Gönül ilminde dalarsan derine
Hak, rahmeti dökülür ellerine
Sadakatın doğru dürüst olmalı

NEYİM KALIR Kİ

İnancım, düşüncem vallahi böyle
İyilikten başka neyim kalır ki
Manasız mantıksız söylemem öyle
İyilikten başka neyim kalır ki

Ölürsem mezara mal, para gitmez
Ahrette bana bir fayda etmez
İnsanlık olmazsa hiç bir kâr etmez
İyilikten başka neyim kalır ki

Doğruluk evladır hâlinde kalsam
Paslanmaz bir külçe altını bulsam
Dünyanın en zengin adamı olsam
İyilikten başka neyim kalır ki

Dünyada sefalı başım olsa da
Hükümdar makamlı işim olsa da
En güzel, en meşhur işim olsa da
İyilikten başka neyim kalır ki

Ömrümde en mutlu günleri görsem
Her şeyin tam tekmil sırrına ersem
En zevkli, sefalı günleri sürsem
İyilikten başka neyim kalır ki

Fırsatım var iken kötüye düşmem
Pak temiz kabında bir yere taşmam
Bu sevda başımda ölsem de geçmem
İyilikten başka neyim kalır ki

Bu **Müslim Seyranî** söyler ne hazin
Kendine getirir garip bir hüznün
Bu dünya âlemi ibretle gezin
İyilikten başka neyim kalır ki

YETER BANA

Fukara hanemde yalnız kalmışım
Hak dostun sevgisi yeterli bana
Gönlümün içinde mahzun olmuşum
Erenler sevgisi yeterli bana

Talihsiz kaderim benim peşimde
Tek yalnız çalışırım işimde
Muhammed Ali'yi gördüm düşümde
Bunların sevgisi yeterli bana

Felek bana vurdu tarumar oldum
Kalbimin içinde ahu zar oldum
Zalim kaderimle bile tur oldum
İnsanlık sevgisi yeterli bana

Günümü geçirdim ilimle
Hasbihâl oldum türlü âlimle
Ne zorluk çektim naçar hâlimle
Dostların sevgisi yeterli bana

İncinsem de hiç incinmek istemem
Doğuşumdan beri böyle felsefem
Sizler gelin hepi bile söylesem
Gençlerin sevgisi yeterli bana

Müslim Seyranî'yim böyle bilmişim
Gâh ağlamış gâh gülmüşüm
Muhabbet aşkımla böyle demişim
Milletin sevgisi yeterli bana

ATATÜRK

Yiğit kahraman methini ederiz
Çok işler başardı bildi Atatürk
Minnet saygı ile her an söyleriz
Kara düşünceyi sildi Atatürk

Vatanın çok yeri hep işgal olmuş
Tüm millet huzursuz şaşırılmış kalmış
Gönlüne kederli çok dertler dolmuş
O zaman Samsun'a geldi Atatürk

Kongreler yapıp hitap eyledi
Anamlı sözünü böyle söyledi
Ya İstiklal dedi ya ölüm dedi
Kararında sabit durdu Atatürk

Çarçabuk meclisi hemen topladı
İttifak hâlinde plan yapıldı
O zaman mecliste karar alındı
Orduya komutan oldu Atatürk

O mümtaz komutan işe girişti
Amansız bir çeşit harba tutuştu
Düşman askerine bir bozgun düştü
Mareşal ünvanını aldı Atatürk

Bütün zorluklarla kurtardı yurdu
Cepheden cepheye düşmana vurdu
Devrimler getirdi cumhuriyet kurdu
İlk cumhurbaşkanı oldu Atatürk

Cahiller bilmezler sen inkâr etme
Bilinçsiz haksızın ardında gitme
Gericici fikri gündeme getme
Aydın düşünceyi saldı Atatürk

Gerçeği söylüyor **Müslim Seyranî**
Ey Türk gençleri seviniz Ata'nı
Laik müstakîl o getti devranı
Ölmez eseriyle kaldı Atatürk

BİR KONUŞALIM

İrk ve mezhep ayrımı yapanlar
Cem olsun gelsinler bir konuşalım
Ham bakıra altın diyip satanlar
Yalan demeyelim er konuşalım

Bir fesat olmuşsun acaba neden
Gerçeği bilmeden söyleme dilden
Ne malum gelmedin haram nesilden
Mesele ne ise sor konuşalım

Asılsız, mesnetsiz deme sözünü
Bir kâmil adam ol deme tanı özünü
Eğer ki bildin isen iç yüzünü
Bir dürüst olalım yâr konuşalım

İşlevi kötüler has iyi olmaz
Bir öğüt versen de dinlemez, almaz
Herkesin ettiği yanına kalmaz
Sıvışıp gitmeyin dur konuşalım

Safsata sözleri gündeme alma
İlimsiz, kültürsüz bir cahil olma
Bir tembel olup da geride kalma
Hedeften doğruca var konuşalım

Ben **Müslim Seyranî** hiç tembel yat-
mam
Zararlı şeyleri kimseye satmam
Olumlu işlerle ihtilaf katmam
Yalancı kim ise vur konuşalım

ULAŞMAZ

Yayda okta muntazamlık olmazsa
 Mermi gidip hedefine ulaşmaz
 İnsanoğlu has kararda kalmazsa
 Gerçek ile hiç bir zaman bağdaşmaz

Vardır bir çok türlü nice mesele
 Hakikat ne işe bağlanıp gele
 İş odur ki herkes kendini bile
 İnsan olanlara kemlik yaşamaz

Yetiştir bahçende gonca gülleri
 Hiç koyma koparsın kirli elleri
 Şana ilham verir dostun gibileri
 Cahil güruhuna zatlar karışmaz

Bülbül figan eder nergis gülüne
 Aşıklar hayran olur diline
 Bir hasretlik gelir garip gönlüne
 Duygusuzdan iyi bir aşk oluşmaz

Müşahit olmuş bu **Müslim Seyranî**
 Bir takdir et sana ilham vereni
 Gönülleri yıkıp etme virani
 İyi insan gıybet yalan konuşmaz

BÖYLE

Fukara hanemde yalnız kalmışım
 Bir kendi kendime bakarım böyle
 Biçare hâlime mahzun olmuşum
 Çalışır geç vakit yatarım böyle

Ne kahveye gider ne de bir hana
 İşimden ilimden gelirim yana
 Manevi aşkı ilham geliyor bana
 Kitaplar yazarım okurum böyle

Çalışma için giderim tarlama
 Maliyet geçimim oldu tarıma
 Hiç haram katmam helal aşıma
 Helaldan kazanır satarım böyle

Gelirim evime yemek yaparım
 Kendi çamaşırım kendim yıkarım
 Boş vakit buldumsa kitap okurum
 Düşüme bir haşret katarım böyle

Ben **Müslim Seyranî** böyle kaderim
 Duyarsız olana demem kederim
 İşte böyle geldim böyle giderim
 Faydalı her öğüt tutarım böyle

GARİP BÜLBÜL

Ne ötersin garip bülbül
 Bütün dertler sende midir
 Bağ bahçede ötüp gezdin
 Gam gasevet sende midir

Gül dalına konup ötmek
 Derdin devan güle gitmek
 Çırpınırsın hâle yetmek
 İyi hâller sende midir

Ne yazıktır o hâline
 Hem yanarsın kaderine
 Bir de dön bak mahaline
 Yuvasızlık sende midir

Dertli dertli ne ötersin
 Bize hazinlik verirsin
 Bizden ayrılır gidersin
 Bu ayrılık sende midir

Müslim Seyran hasretimle
 Gözüm gelir pek yaş ile
 Muhit dostlar çok dert ile
 Deva eden sende midir

ERZİNCAN

Anadolu üstünde has bir ilimiz
Vardır güzelliğin gören Erzincan
Destan eder, her dem söyler dilimiz
Düşmanın gözünü geren Erzincan

Etrafında Keşiş, Munzur Dağları
Fıskıran gözeler akan suları
Ovasında bahçeleri, bağları
Güllerini olur deren Erzincan

Engin akıyor Karasu üstünde
Harap oldu felaketin elinde
O acı kaderin dünya dilinde
O tarihte oldu viran Erzincan

Bir cennet andırır baharı yazı
Çok bolluk oluyor sonbahar, güzü
Al yeşil süslenir tabiat yüzü
Niceleri olur eren Erzincan

Yüzeyinde sıralanmış köyleri
Çevresinde çiçekleri gülleri
Vatana değdirmez düşman elleri
Düşmanı yerlere seren Erzincan

Tarihe geçmiş böylece bu ünü
Kurtuluş aşkına açılmış önü
Düşmandan arındı bu şubat günü
Birçok ölü, şehit veren Erzincan

Dilhun oldu söyler **Müslim Seyranî**
Vatanını mukaddes bileni
Vakıf olup bilincinden geleni
Bir hayranı olduk yeren Erzincan

KÖYÜMÜZ

Erzincan ilinin merkez Günbağı
Dağ önünde kurulmuştur köyümüz
Hayli geniş sulu yaylası dağı
Özlem duyar gelip giden soyumuz

Tarlalara sulu ekin ekerler
Çok çeşitli meyva ağaç dikerler
Sığır keçi en çok koyun beslerler
Fakir değil iyi maliyetimiz

Yaylasında binbir göze kaynıyor
Hep birleşip Mercan Çayı oluyor
Bu sulardan bir içen kanmıyor
Abıhayat gibi akar suyumuz

Çok türdür bitki sebze meyvası
Ne iyidir toprak suyu havası
Tulum peyniri kuru fasulyası
Tartılınca anlaşılır hasımız

İlk baharda ne çok öter kuşları
Bir Cennet'i andırır güzel yazları
Yalnız ağaçsızdır bütün dağları
Ta evvelden beri çıplak dağımız

Müslim Seyran ne seversin köyünü
Şirin dünya alır koymaz birini
Kim var dese oğlum kızım gelini
Sıra ile gideceğiz hepimiz

BANA NE

Söyleye söyleye daha yorulduğum
 Bir duygulu olmaz isen bana ne
 Kimi davalara düştüm soruldum
 Bir bilgili olmaz isen bana ne

Manen cevher olur temiz özlerde
 Tamam dedik şiirlerde sözlerde
 Vebal kaldımı ki daha bizlerde
 Bir görgülü olmaz isen bana ne

Adem düsturunda sabit kalasın
 İlim deryasına gide dalasın
 İnsanlara bir sevgili olasın
 Bir sevgili olmaz isen bana ne
 Ne önemli bu ömrün her günü

Bilgilerin tarihe geçer her ünü
 Ne için yaparlar senin övgünü
 Bir övgülü olmaz isen bana ne

Müslim Seyranî'yim bunu bilirim
 Naci guruhundan olur gelirim
 Ecel gelir bir gün ben de ölürüm
 Bir ilgili olmaz isen bana ne

HUZURLU OLURUM

Allah'ın emrine uyup gidersem
 Bir neşeli bir huzurlu olurum
 Hak Mevla'mı Ehli Beyti seversem
 Bir huzurlu ve neşeli olurum

Bu arzum gönlümde riyasız söyle
 İnsanlığı yitirmeden ve öyle
 Eğer ki iyilik ettimse böyle
 Bir neşeli bir huzurlu olurum

Amelimin kazancını alırsam
 Olgun insan vasfında kalırsam
 Kalbi temiz bir günahsız olursam
 Bir neşeli bir huzurlu olurum

Nefse uyup bataklığa dalmazsam
 Haksızların saflarında kalmazsam
 Nankör namertlere muhtaç olmazsam
 Bir neşeli bir huzurlu olurum

Âdem olup kendi kendim bilirim
 Doğru olup hak yolunda gelirim
 Der **Müslim Seyranî** temiz ölürsem
 Bir neşeli bir huzurlu olurum

KALSIN SİZE

Bir gün olur kor giderim
 Şiirlerim kalsın size
 Bi ölmeden bunu derim
 Eserlerim kalsın size

Bana yoldaş oldu derdim
 İlime kendimi verdim
 Bilim deryasına girdim
 Kitaplarım kalsın size

Eremedim Hak sırrına
 Ama vardım esrarına
 İnsanların tüm kârına
 Fikirlerim kalsın size

Çok çalıştım gayret ettim
 Hayli günler işe gittim
 Tarla aldım ağaç diktim
 Bağım bahçem kalsın size

Müslim Seyranî der bilim
 Beni mutlu etti ilim
 Bir gün olur gelir ölüm
 Malım mülküm kalsın size

O DA ÖLDÜ

Ahmet ođlu Mehmet olsun
Bir gün derler o da öldü
Dursun Ağa ibret alsın
Bir gün derler o da öldü

Allah emri başlar tacı
Hoca olsun ya da hacı
Ayře teyze Fatma bacı
Bir gün derler o da öldü

Fatih amca kral ise
Döner kebab bal yađ yese
Hep bu dünya benim dese
Bir gün derler o da öldü

Saltanatı devir görse
Zevk sefalı ömür sürse
Debdebeli yaşa girse
Bir gün derler o da öldü

Ol kimdir ki dođdu lmez
Başka yere gider gelmez
Baki kardeř hiç sır bilmez
Bir gün derler o da öldü

Dertli dertli söylemeli
Bu nesneyi neylemeli
Ađabey de tam bilmeli
Bir gün derler o da öldü

Nedir bunun aslı yanı
Konan göçen kalmaz hani
Biçare **Müslim Seyranî**
Bir gün derler o da öldü

8. KAYNAKLAR

- Âşık Müslim Kumru Seyranî (1987). *Gerçeğe Doğru*, Ankara, Ekber Matbaası.
- Âşık Müslim Kumru Seyranî (1997). *Gül Bahçesi İşte Güllerimiz İşte Bülbüllerimiz*, Erzincan, Özsöz Matbaası.
- Âşık Müslim Kumru Seyranî (2007). *Gülistan-Saz ve Şiirleriyle Maddi- Manevi Bilgiler*, Erzincan, Özsöz Matbaası.
- Duygulu, M. (1994). Âşık Müslim Kumru Seyranî, *Cem Dergisi*, 44-45.
- Altınova, B. (2000). Erzincan'lı Yaşayan Ozan Âşık Müslim Kumru Seyranî, *Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*. Sayı: 13, 193-197.
- Çınar, A.(1994). Âşık Müslim Kumru ve Güzel Ahlak Düsturları, *Halk Ozanlarının Sesi Dergisi*, 35-36.

* * *